

Leger des Heils zet de kachel aan

Het warme woonkamerproject van het Leger des Heils is begonnen. Buurthuiskamers in heel Friesland zetten de kachels hoog en blijven langer open om ervoor te zorgen dat mensen warm de winter doorkomen.

MYRDDIN HILBRANDS

‘Eerst waren we dinsdag tot en met vrijdagmiddag open van 14.00 tot 17.00 uur’, vertelt Marjon Vellinga, heilsoldaat uit Harlingen. ‘Nu zijn we maandag tot en met vrijdag open, al vanaf 09.30 uur.’ In de toekomst wil Vellinga de openingstijden nog meer uitbreiden. ‘Ik hoop in de echt koude periode tot 20.30 uur open te blijven en ook een warme maaltijd aan te kunnen bieden.’

De warme-woonkameractie startte dinsdag, maar in Harlingen waren maandag de deuren al open. Twaalf mensen namen er een kijkje.

Tijdens de armoedeconferentie in Franeker medio oktober deed Vellinga namens het Leger des Heils een oproep meer warme woonkamers te openen. ‘Wij kregen te horen dat mensen zich afdaten sluiten van het gas om kosten te besparen. Toen dacht het Leger: ho, eens even, het kan niet zo zijn dat het halve land straks in de kou zit.’

In Harlingen werd de oproep gehoord, vertelt Vellinga. ‘Twee nieuwe vrijwilligers hebben zich gemeld en we kregen meer donaties. Zo was er een mevrouw, die gelijk de middag na de oproep, haar energietoeslag aan ons kwam doneren. Ze zei: ‘Volgens mij kunnen jullie het beter

Wytske Harkema (links) en Lisette Dooper lopen stage bij het Leger des Heils. FOTO NIELS WESTRA

gebruiken.’ Die donaties zijn erg welkom. ‘Wij moeten ook het gas betalen en onze rekening wordt door de lange openingstijden natuurlijk gigantisch hoog.’

En meer mensen bieden hulp aan. ‘Zo is er een boer die aardappelen heeft aangeboden voor het stampotbuffet dat we in de winter willen aanbieden.’ Verder wordt er nog meer samengewerkt met de voedselbank dan voorheen.

Ook in Leeuwarden zijn er extra vrijwilligers en is de huiskamer eerder geopend. ‘Een hele goede actie’, vindt vrijwilliger Edith Hoekstra. ‘De energieprijzen zijn hart-

‘Het kan niet zo zijn dat het halve land straks in de kou zit’

stikke hoog, mensen krijgen grote problemen. Als mensen nu een nieuw energiecontract moeten afsluiten, kan het zomaar zijn dat ze 1000 euro per maand kwijt zijn. Als ik dan naar mezelf kijk, zou ik niet weten waar ik dat vandaan moet halen.’

De warmte is een reden om binnen te lopen, maar volgens Hoekstra komen veel mensen ook voor de gezelligheid. ‘Veel mensen zijn alleen’, vertelt Hoekstra. ‘Ik zie dat mensen hiernaartoe leven, naar het moment dat ze weer even hun verhaal kwijt kunnen.’

Hilly Roozeboom zit samen met een groep oudere vrouwen te bieren voor een goed doel. ‘We maken sjaals en kindermutsjes om naar Gambia te sturen’, vertelt Roozeboom. Ze is bijna elke week in de huiskamer te vinden. ‘Het kletst hier lekker. Ik ben ook maar alleen en dan is het heel leuk om hier wat

aanspraak te hebben.’

Lisette Dooper (19) en Wytske Harkema (18) zitten tegenover haar aan tafel. De studenten social work aan hogeschool NHL Stenden lopen stage bij het Leger des Heils. ‘Mevrouw Roozeboom heeft ons leren bremen’, vertelt Dooper.

Een activiteit is fijn volgens Harkema. ‘Het is voor veel mensen makkelijker binnen te komen als er een activiteit is.’ Zo wordt er woensdag tijdens de lunch soep geserveerd. ‘Veel mensen nemen niet eens soep, maar blijven wel tot 15.30 uur hangen. Ze zijn hier eigenlijk voor de gezelligheid en de warmte.’

Waddenveerdiensten hintten op elektrisch varen

GOOS BIES

HARLINGEN De rederijen Wagenborg en Doeksen zien goede mogelijkheden om in de toekomst over te stappen op 100 procent elektrisch voortgestuwde veerboten. Voortuig is dat er voldoende groene stroom valt te tappen aan de wal.

Staatssecretaris Vivianne Heijnen (Infrastructuur en Waterstaat) meldt deze week in antwoord op Kamervragen van de VVD naar aanleiding van berichtgeving in de *Leeuwarder Courant* dat de concessiehouders Doeksen en Wagenborg beide de mogelijkheden onderzoeken om in de toekomst duurzamer te varen. Met name wordt gekeken naar de optie om (gedeeltelijk) elektrisch te varen, voegt ze eraan toe.

Directeur Dirk Spoor bevestigt dat Doeksen al enige jaren achter de

schermen nadenkt over verduurzaming in de toekomst. Als beste oplossing voor de veerdiensten naar Terschelling en Vlieland beschouwt Doeksen inmiddels volledig elektrisch varen. ‘Dat zou het allerbeste zijn. Als je groene stroom gebruikt, is dat de meest duurzame oplossing voor het milieu.’

Er zijn al snelboten die elektrisch kunnen varen en de twee spiksplinternieuwe op lng varende veerboten die Doeksen in 2020 in de vaart heeft gebracht (Willem de Vlamingh en Willem Barentsz), zijn om te bouwen naar elektrische aandrijving, zegt Spoor. ‘Er is echter een belangrijke maar. Er is lang niet voldoende stroom in Harlingen en vooral niet op de Waddeneilanden. Je moet op alle plekken kunnen laden.’

Als de concessieverlener – nu het Rijk, straks mogelijk de provincie – een elektrische toekomst wil, dan

moet je nu al kijken wat je allemaal moet realiseren aan elektrische infrastructuur, stelt Spoor. Hierover is Doeksen al langer in gesprek met Rijkswaterstaat. ‘Het zou kunnen betekenen dat er een extra kabel door de Waddenzee gelegd moet worden.’

De concessie voor de Waddenveerdiensten van Doeksen en Wagenborg loopt tot eind 2029. De rederijen moeten echter ruim van tevoren weten waar de diensten aan toe zijn om zich daarop voor te bereiden. ‘De toekomst zal duurzaam zijn en elektrische voortstuwing is een logische stap’, reageert directeur Ger van Langen van Wagenborg. Ook hij geeft aan dat de belangrijkste vraag die de komende tijd beantwoord moet worden, is: hoe gaan we die stroom opwekken en waar komt die vandaan?

Wagenborg heeft in oktober een innovatiemanager aangesteld die de verduurzaming van de vloot naar

‘Groene stroom meest duurzame oplossing voor het milieu’

Ameland en Schiermonnikoog concreet moet maken. ‘Voor het einde van het eerste kwartaal van 2024 willen we een panklaar plan hebben, waar alle betrokkenen zich in kunnen vinden’, zegt Van Langen, die daarbij onder meer doelt op de ministeries, de provincies, de gemeenten, de consumentenplatforms en ‘natuurlijk alle eilanders’.

VVD-Kamerleden vroegen onder meer of eilanders ontzien kunnen worden bij de brandstoftoeslag op

boottickets, die in principe op 1 januari wordt ingevoerd. Heijnen heeft in een Kamerbrief eerder al laten weten dat de extra prijsverhoging (bovenop een inflatiecorrectie van 2,6 procent bij alle veerdiensten) voor eilanders beperkt blijft tot 4,5 procent en dat die voor andere gebruikers 16,5 procent bedraagt. Die laatste groep krijgt een extra verhoging voor de kiezen om de kosten voor de eilandbewoners te temperen, schrijft Heijnen nu.

De Kamervragen zijn gesteld vóór het verschrikkelijke ongeluk tussen snelboot Tiger en water-taxi Stormloper, waarbij vier mensen het leven verloren. Daar staat Heijnen in de beantwoording allereerst bij stil: ‘Ik wil ook via deze weg mijn innige medeleven betuigen aan alle getroffen en wil ik mijn grote dank uitspreken aan alle hulpverleners die daar ter plekke zijn geweest. Het was een erg verdrietige dag.’